

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. 5 céntims. | Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
Deu números.. . . . 30 » | Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

Gatulandia

Un altre Qüento polítich.

Es ben cert que abans els gats rata-
van; aixis al menys ho asseguran savis
doctors y está escrit en llibres grossos
de aquells que tenen las escobertas de
pergamí fumat que sempre deyan la
veritat. Y no ratavan pas cadascú per
ell ans be formavan una gran societat
y eran amos de un gran país que se'n
deya Gatulandia, governat per un ga-
tot negre gros de ulls vermells y ungles
fortes, molt bona persona, casat veridi-
cament ab una gateta blanca d' ulls
blaus, pehuets de color de rosa y ungles
tendres, que tenia molt bon cor.

Cada familia cuidava'l seu tros y
tothom hi tenia la vida porque ni en els
camps hi faltavan ratetas tendras, ni
prop del riu hi faltavan taups, ni al es-
tany hi faltavan granotas. De mes á
mes per la primavera els aucells hi fe-
yan nius y també'n xarpavan un que
altre. Per aquellas diadas s' esqueya la
festa major del poble de Gatulandia.

Está clar que per menjar s' ho havian
de afanyar, y el que no rondava de nits
ó be's moria de gana ó be tenia de viure
del lladrocini. Aixó era cosa molt mal
vista y sempre el lladre ho pagava ab
la vida.

¡Ay del invassor que entrava á tre-
pitjar els camps de Gatulandia! Llavors
els gats estarrufavan el pel, esmolavan
las unglas y se tornavan tigres.

Mes un dia per allá prop s' hi acostá
un *totilimundi* de aquets que van vestits
de vermell y tocan l' acordeón y portan
plomero al cap. Li va agradá 'l país y
s' hi va fer una barraca.

Aixó produhí gran terror per tota la
Gatulandia i un dissapte al vespre, vi-
gilia de festa, el rey cridá al poble i pre-
guntá á tots que'n pensavan d' aquell
vehí que 'ls havia sortit.

Els mes ferestechs desitjavan guerra
i volian de totas passadas calar foch á
la barraca.

—Yo opino, digué 'l rey després d'ha-
ver espategat dos ó tres bufechs de
aquells sechs, que aquet senyor es un
enemich, trepitja la nostra terra, ens
te 'ls ulls á sobre y pensa quelcom con-
tra nosaltres. Desperta ferro, vull dir
unglas y preparemnos á la defensa.

Mes la reunió dels ulls blaus y bigo-
tets de seda sortí á la defensa y llepan-
se la punta del morret parlá aixis:

—No hi ha que ser tan mal pensat.
Despres de tot quin mal ens fa? Ens to-
ca la musica y ens fa ballar. Rodant
per la encontrada, hi trobem algun tros
de cansalada. A mi 'm plau lo tal vehí
y no 'ns fa cap nosa que s' estiga aqui.

Tan persuasiva va parlar que fins el rey s'hi va deixar caure de quatre potes i va enfundar las unglassas. Després de tot el *totilimundi* no 'ls feya cap mal. Cada nit tocava la música, deixava caurer per terra alguna cotna de cansalada i cada vespre posava un platet de llet al pati y cridava: «Bis, bis, bis... mixeta, mixeta».

Els gatets joves y las gatetas rossas, amichs de aventuras s'hi atansavan cada dia mes y flairavan les sopes pero no s'acabavan de fiar.

Pero tant i tant va durar la cosa, el *totilimundi* resultava un home tan simpátich i alegre i carinyós i tenia un parlar tan dols que 'ls inspirá confiansa i un dia un i l'endemá deu i despres boy tots anaren á tastar las sopas. Fins la reyna s'hi deixava caurer la primera á entrada de fosch.

Y vetaqui 'l cas, avuy al portal i demá á la entrada i demá passat á la cunya anaren entrant y entrant.

Era tan dols aixó de menjar sopetes calentes y no haber de barallarse ab las ratotas grossas de per allá! Eran tan dolsas! i tan blanques! i tan tovas!

Mes un dia d'entrada plena, se tancá la porta y quedaren presoners las nou dezenas d'habitants de Gatulandia.

No per aixó 'ls feu cap mal el *Totilimundi*, no mes els tallá las unglas i 'ls atipá be de tot lo que demanaren.

Quan els tingué ben amansits, feu una roda molt grossa y groixuda buyda de dins com un gros timbal. Tot voltant del cercol hi feu forats que hi passes el cap de un gat i á cada forat hi posá un cap de manera que á dintre hi quedava 'l cos. I tots els gats reyan y deyan «ara si que farem broma». A dintre de la roda va guarnir com un volant tot voltat de vimets i va comensar á rodar el volant.

Alli va comensar la broma, els gats se cargolavan ab els cops y arrencavan cada marramau que feya fredat. Men-

trestant aquesta música infernal passejada pel mon feya la fortuna del *Totilimundi*.

Veusaqui com la *Gatulandia* per la seva lleminaria, per la seva afició á parles y musiques forasteras, y pel seu amor á viure del presupost sense apanyarshi caygué en mans de un *Totilimundi* que la converti en una *orga de gats* y que viu y s'engreixa á la seva esquena.

Jordi Arnau

Socialisme de l' Estat

Es evident, que marxém per obra de una evolució molt rápida al socialisme de l' Estat. És la finalitat de la centralisació administrativa, la conseqüència de la invasió pels poders polítics de las funcions socials y el defecte inherent á las administracions burocráticas.

En nom del poder, en nom de un Estat que 'ns vol fer felisos, no passa any que no s'atenti á la llibertat de Catalunya. Tothom que tinga memoria recordará, com en Dato, un ministre *pseudo* conservador, ab un sol decret va destruir la organizació y admirable funcionament del nostre Col·legi notarial. Era la única obra de la Espanya unitaria, que aquí s'havia consolidat y donava á Catalunya fruyts sanitosos: l'havia dotada de un cos de funcionaris catalans que cumplian la sua missió ab rectitut y seny. Pera fer tal reforma, se feu un mancamment de tot, fins á la Constitució.

Han passat dos anys y, dos nous atencats á la voluntat de la nostra terra se 'ns han vingut al demunt: la imposició del professorat de primera ensenyansa y la del secretariats dels Municipis. Tots aquets funcionaris nos vindrán de Madrid, perquè allá, á la Meca de la burocracia, han de rebre l'nomenament personal y la oficial consagració.

De Notaris castellans ja n'han vingut á remadas: de mestres y secretaris, com que n'hi ha més, ne vindrán de Castella á nuvols, com la llagosta.

Els efectes de aquestes invasions per lo que fa referencia als Notaris ja s' comensan á experimentar, ja n' he sentit a contar cassos. Però serán, altrament, mes dolorosas, las conseqüencias perniciosíssimas de l'escampament de mestres y secretaris castellans. Aquells afectarán, com ja afectan, á l'organisme familiar; aquestos seran un atentat permanent á la vida de totes las colectivitats catalanas. A n' aquest pas, Catalunya no resistirá 'l transcurs de duas generacions.

* * *

Devant tant freqüents intrusions en la vida catalana de la politica pan-castellana s' axeca arreu de Catalunya un clam de protesta. No sé pas si delindrà 'l curs de l' orada burocratica. Centenars de bocas famolencas esperen els beneficis personals de las reformas. A Madrid, senten la necessitat de col·locar las excellencias innombrables que abans tenian cabuda en els territoris colonials, desmembrats.

Mes, qui compregua la trascendencia de las succesivas reformas que venen á matar l'ànima catalana, no pot ferse 'l sortí a la creuada de protesta. A Madrid nos haurian de sentir fins els sorts: la veu de la nostra terra hauria de retrunyar en els Ministeris fins á ferlos troncellar.

Es á l' hora la campanya que comensa, una obra d' acció politica y d' acció social. Si la primera interessa mes directament als quins ens titulém regionalistas, la segona pertoca á tots els que vulgan honrosament anomenarse talans.

La intervenció primordial de Catalunya en el govern de si mateixa, obra d' unió politica, pot dividir als catalans porque no tothom està conforme en la forma y extensió ab que denria realisar-se; mes la conservació de la nostra vida com á colectivitat, la conservació del nostre poble en quant te de català, obra d' acció social y politica ensemps, no pot admetre divisions entre nosaltres, porque cap fill de la nostra terra sobreviuria 'l suicidi de Catalunya.

* *

Las alenadas verinosas que 'ns envia la centralisació social, son de las que perduran, si arriban á saturar la atmósfera que respirém, nos absorvirán la vida tota. Per axó, no deu haverhi ningú que s' deturi devan l' éxit esperat ó inesperat de la campanya. Quansevol que ell siga, l' esfors mancomunat de tots se fa indispensable, y una positiva finalitat mediata ó immediata se n' ha de treure.

L' empenta está donada, seguirá son curs si tots no 'ns hi oposém. La obra nefanda de la politica pan-castellanista no s' es pas acabada, sino tot just comensada. Aquells catalans que sentin defalliment per la inseguretad de l' exit, mediteuho: Si l' esclat de las nostras indignacions d' avuy no destruheix las reformas suara implantadas y las are decretadas, deturará el seu mortal impuls. Darrera de un ministre ne ve un altre, darrera dels excedents d' ultramar esperan torn á dotzenas els peninsulars famolencs. L' Estat agabella avuy als Notaris, als Mestres, als Secretaris: demá agabellará als Metjes, als Apotecaris, als Advocats... No quedará un mos de pá, si no 'ns afanyem á retenirlo, que no s' repartexi á Madrid per la ma d' un ministre...

En nom de Catalunya, de la llibertat professional, del progrés colectiu y individual, obertament amenassat per la corrent socialista ab que tiranicament se vesteix la centralisació dels darrers temps, tením el dever de impedir que el Estat se converteix en una casa de beneficencia y Espanya en una colectivitat de pobres.

P. Fatjó.

20 Juliol, 905.

Fetas y ditas

Anant pel carrer el banquer don Pau troba al Peret gran amich seu demanant almoyna.

—Peret, tu demanant caritat?

—Que hi farem! Com que als pobres no se 'ls deixa robar...

* *

Don Panxitu assistia á un ápat de debó y á cada plat que portavan cridava entussiasmat:

—Vetaqui 'l plat que més m' estimo de tots.

Un que seya al seu costat li pregunta:

—Digui doncs, quins son els plats que no s' estima tant?

—Els plats vuyts.

En un casino dels *avansats* parlavan dos amichs aixís:

—Ara diuhen que 'ns posarán una *biblioteca*.

—De que hi posin la *Biblia* 'n protes-to, ara la *teca* ya li poden posar.

A la rambla de Barcelona un coix es atrapat per un tranvia eléctric. Estirat el pobre al mitj del carrer y palplant la cama dreta crida llastimosament.

—Ay! la cama bona la cama bona.

Portat al hospital y reconegut resulta no temir res; mes ell segueix cridant.

—Ay la cama bona, la cama bona.

—Pero de que 's queixa; li din el metje.

—Doncs de que m' he posat la cama de caoba y m' he deixat á casa la de roure, y 'l tranvia me l' ha trossejada.

NOTICIAS LOCALS

—Ab l' objecte de poguer donar idea de la relació que diumenje passat feu nostre estimat senyor Rector en l' iglesia, de son pelegrinatje á Terra Santa y Roma l' últim maig, demorém son relat pera ferlo més complert en el próxim nombre á obsequi del il·lustre conferenciant y de nostres volguts lectors.

—En busca de temperatura agradable son moltes les persones de nostre vila

que aprofitan les festes pera concórrer als banys de Sant Vicens. La diada de Sant Jaume fou una proba, apendint el nombre de banyistas á un centenar cosa extraordinaria.

—Avuy dissapte celebra L' Adoració Nocturna al Santíssim Sagrament sa mensual vetlla. La missa ab que termina la mateixa es á porta oberta per les personas que tingan devoció d' oirla.

HISTÓRICO

Refieren de un amigo de Lutero, que su madre llorosa y affigida, en las últimas horas de la vida le llamó y dijo así:—Hijo yo muero.

Mas antes de mi muerte saber quiero si es más seguro terminar la vida muriendo protestante ó convertida de la Iglesia al católico sendero.

Melancthon, aunque siempre fué em-
(bustero,
esta vez contestó la verdad pura:
—En la reforma,—respondió sincero;
se vive, madre, con mayor soltura;
mas para morir bien...—¡pese á Lutero!
la católica Iglesia es la segura.

Fr. Ambrosio de Valencia, Capuchino.
(De *La Lectura Popular*.)

FLOR DEL CALVARI

¿Vols cullir en l' alegria?
Fes sementera de plors;
en aquesta vall de llágrimes
no 't faltará la llevar.

J. Verdaguer, Pbre.